

יש פה אגודת ג'ון בירץ' (אגודה גזענית-לאומנית קיצונית, אנטי-שמית ואנטי-כושית, מחתרנית-למחצה, הנקראת על שם הרפתקן אמריקאי מיסותר, שמצא את מותו בסין העממית). היו תקריות. אנחנו פוחדים מכל דבר העלול להגביר את האנטי-שמיות."

הופעתו של ה"קומוניסט" הישראלי, שעמד לקלל את מדי-נתישראל, היתה יכולה להיות דבר נזה.

★ ★ ★

ה מומנט ההיתולי באותו ערב סופק עלי-די החזן המקומי, בחור צעיר ובעל עיניים יהודיות מיקצועיות, מלאות נשמה.

בעת הרצאתי שמתי לב לגבר הצעיר, שמילמל לעצמו חרישית. הוא ביקש את רשות-הדיבור כאחרון השואלים, ואז פתח בתשובה נרגשת ידברים שלא נאמרו כלל. בזה אחר זה סתר טענות שלא השמעתי, הפריך האשמות שלא בוטאו. כל זה בפאתוס רחי וזכרונות-שואה. הקהל זז אותה שעה באי-נוחות על כסאותיו, גילה סימנים בולטים מאוד של חוסר-סבלנות.

התרגלתי לתופעה זו, שחזרה מדי פעם. תמיד יש אדם שי קיבל על עצמו לפתור את דברי הנואם המרושע. הוא מכין לעצמו מראש נאום, משנן אותו לעצמו תוך כדי הרצאת הנואם. משום כך אינו שומע מה נאמר, וכבוא תורו הוא מכיך את הנוכחים בדברים שאינם במקומם.

התלוצצו על כך בהמשך הערב — ואז גם שמעתי, בפעם הראשונה, את

פרי הפחד חברי ליגת ההגנה היהודית, אירגון אלס בעל אופי פאשיסטי-למחצה, מתאמנים אי-שם בנשק חס. סיסמת האירגון (משמאל) אומרת: "לעולם זה לא יחזור", כשהכוונה לשואה. הנתונת את ההשראה לכל התעמוזה הציונית.

ב בוקר של יום-כיפור נפוצה ידיעה נוראה בבית-הכנסת של העיר כרמל שבמדינת ניו-יורק, עיירה של כ-60 אלף איש, במרחק של כשעתיים נסיעה מן הכרך. הידיעה אמרה שאחד, אורי אבנרי, קומוניסט ועוכר-ישראל, בא לנאום בערב בכנסייה הלוטרנית.

בו במקום נולדה ההחלטה לערוך "עימות", להופיע במלוכך בכנסייה ולקרוא תגר על דיבוריו הנפשעים.

כל אחרי-הצהריים טיטרו הטלפונים בעיירה (ביום כיפור, ר"ל) ונשות הקהילה תבעו זו מזו לגייס את כוח-האדם הדרוש.

בערב, בשעה הייעודה, היה אולם הכנסייה הגדול מלא מפה אל פה. כ-90 אחוזים מן הנוכחים היו יהודים. אולם הנואם איחר. כחצי שעה אחרי המועד הסתודדו ראשי היהודים באחת הפינות, ונערך ביניהם ויכוח לוהט: אם לנטוש את המקום ולהשאיר את הנואם בלי קהל, או להישאר ולערוך עימות.

מלאו הסיפור על ההתפתחות הדרמטית של אותו יום, ועל "ההתארגנות" נגד הנואם. אכלנו ארוחת-ערב אצל מארגנת הקרב נגדי. הית זאת אשה נאה מאד, פעלתנית, ומרתי אופרה, אשתו של קבלן עשיר ביותר. "אני לא מבינה מי מפיץ עליך את השמועות הכוזבות האלה", אמרה, תוך כדי הגשת געפילטע פיש והתנצלויות.

הפחד היהודי

בתום הרצאה, עמדה על כך שאני אלון בביטה, אולי כדי לכפר על המזימות ששרשה נגדי כל אותו יום. למדתי הרבה מאוד באותו ערב.

למדתי שיהודי אמריקה אינם יודעים דבר וחציו דבר על ישראל. זוהי תופעה מזוהה. ישראל היא תוכן חייהם. כל פעולת הקהילה סובבת סביבה. מארחי חזרו זה עתה מאחד מביקוריהם התכופים בארץ. אך הם לא ידעו עליה דבר, ואולי גם לא רצו לדעת. לדידם, כל הישראלים חושבים בדיוק אותו הדבר, וגולדה מאיר ו/או משה דיין ו/או אבא אבן מבטאים זאת.

למדתי על הפחדים. לפני כמה ימים אירח בן המשפחה, נער כבן 14, חולה כרוני, כמה מחבריו-לכיתה, ביניהם כושי. הם הלכו לבית-המרקחת (אם אפשר לתרגם כך את המושג "דראגסטור"), כדי לאכול גלידה. שם נטפלה אליהם קבוצה של נערים גדולים יותר, קאתו-לים מיוצאי-פולין ואחרים.

התחילו ב"בושי מלוכלך", וסיימו ב"יהודים מטונפים". הנערים הגדולים החלו להכות את הנערים הקטנים יותר, ורדפום הביתה במטר של אבנים. הבית עצמו הוא חלומי. שלוש קומות על שפת האגם, חדר-שינה למכביר, לוקסוס שופע, סירה-מונע, כל מיתקני החשמל האפשריים, גן מסוגנן, ובקרוב גם מוזיקה. בוודאי כרבע מיליון דולאר.

מארחי אינם גרים שם, כמובן. זהו רק בית ל"סוף-שבוע. דירתם היא קבועה היא בניו-יורק עצמה, ברובע עשיר, אך יהודי.

הסרסור אמר: "כבר נאכרו!"

מ סתבר שכל הבתים הנהדרים סביב האגם שייכים ליהודים כאלה. זהו "פרבר" נוף-כסף, שכולו יהודי. (מכאן גם הדחיפה לאנטי-שמיות המקומית. הבתים סגרו את הגישה לאגם בפני בני העיר. לעירייה לא נותרו אדמות ליד האגם, וכך תפסו היהודים את מקומו של הציבור כולו, והגבירו את השינאה אליהם).

מדוע באו היהודים הנח? מארחי הסביר זאת. תחילה רצה לקנות בית במקום אחר, רובע עשיר ויפה. הסרסור הציע לו נכס מסויים, אך כששמע את שמו היהודי של הפונה, גילה לפתע כי הנכס "כבר נאכר".

יהודים אינם יכולים לחזור לרובעים של עשירים לא-יהודיים. לכן הם מחליטים להקים לעצמם רובעים משלהם, מפוארים ומסודרים עוד יותר. אלה מנקרים את עיני הבריות. אנטי-שמיות גוררת אנטי-שמיות.

ההתברלות והפחד הם גורמי-קבע. ההערצה לישראל — ישראל דמיונית, ישראל שבולה גיבורים עזי-נפש וכתולות טהורות-לב — היא פורקן לתוסכל.

★ ★ ★

ה תיסכול והפחד — אין הם גורמים יהודיים וזקא. הם שולטים עתה בכל רחבי ארצות-הברית, בכל העדות. הכל מתוסכלים, הכל פוחדים, הכל שונאים את ה"אחרים".

בעוד שהוויכוח היה בעיצומו, הופיע הנואם. הקהל תפס את מקומו, ערוך לקראת הקרב הגדול.

העימות שלא היה

כ ל זה נודע לי רק לאחר-מכן. כשהופעתי בכנסייה, ראיתי לפני אולם גדוש וקהל סימפאטי, יהודי בעיקרו.

אחרתי מפני שטעינו כמה פעמים בדרך, בנוף הנהדר של מדינת ניו-יורק העילית, בין החורשות הלוהטות בשלכת, כשכל עץ נראה כזיקוקין דיגור בשלל צבעים. בכבישים הראי

שיים השילוט הוא מצויין, אך בדרכים הצדדיות השילוט האמריקאי הוא מחורבן כמו אצלנו. קל לתעות.

הכומר אמר כמה דברי-הקדמה (הוא אחד מראשי אגודת ההתפייסות שהומינה אותי לארצות-הברית, ועל כך הופעתי בעיירה זו, כמחאה אישית. רוב הרצאותי נערכו בקאמפ פוסים). תפסתי את מקומי על דוכן הכומר, כשמאחורי צל-בהב ענקי, ולימיני דגל אמריקאי. דיברתי.

אמרתי לקהל זה, כמו לכל קהל אחר שנפגשתי עימו, את אשר על ליבי: מהו הצדק שלנו, ומהו הצדק של הערבים, ואיך לשים קץ למלחמה שבה עומד צדק מול צדק. תוך כדי דיבור הסתכלתי בפני המאזינים. ראיתי פה ושם ניצנוע של הסכמה. וגם החלפת מבטים, שלא הבינונות את פשרם.

אחרי הנאום באו, כרגיל, השאלות. כולן היו פרו-ישראליות. לא היו פרו-בוקציות. עניתי כמיטב יכולתי, והיה נדמה שהערב נגמר בהארמוניה מושלמת. אמרתי לעצמי: ערב נחמד, אבל לא מעניין. חסרים הניגודים.

בצאתי, ארב לי הרב המקומי. הוא לחץ את ידי בחמימות, אמר שנולדה אבן מעל ליביו. ואז שמעתי את הרמזים הראשונים על הי מתרחש מאחורי הקלעים. הופתעתי.

"איני מבין אתכם", אמרתי לרב. הוא דיבר עברית, ועל כן יכולנו לדבר גלויות, למרות הקהל שנאסף סביבנו. "אתם קהילה עשירה. אתם רוכבים על כל העולם. בישראל אומרים לנו שיהודי אמריקה הם הקהילה הגדולה והחזקה ביותר שהיתה מעולם. והנה אתם מתנהגים כמו יהודים בעיירה אוקראינית, שהקוזאקים יכולים להתנפל עליכם בכל רגע. מה אתם כליכך נפחדים?"

"איך יודע", השיב הרב. "יש לנו ממה לפחד. בעיירה הזאת יש אנטי-שמיות ארסית."